

RECURS. Una cançó o un joc poden ajudar a resoldre situacions quotidianes.

Jocs de falda

Tradició i vincle

A l'Orfeó Badaloní promouen uns tallers de jocs de falda on pares i mares teixeixen vincles amb els seus fills a partir de **jocs, cançons i moixaines de tota la vida**

MARTA ESPAR
FOTO: CÈLIA ATSET

“Hop, hop, salta que salta...”
L’Abril, de 8 mesos, comença a somriure tan bon punt sent que el seu pare, el Jordi Barnés, comença a entonar aquesta cançó. Sap que tot seguit el seu pare l’agafarà i jugarà amb ella. També és molt més fàcil aconseguir que la nena es giri cap per avall i es deixi vestir o posar el bolquer quan se li fa el joc de la marieta que puja per la cama i acaba amb pessigolles, explica la seva mare, la Marta Gómez, de Badalona. Tant ella com el seu marit van participar en el Taller de Jocs de Falda que s’ha anat celebrant durant les últimes setmanes a l’Orfeó Badaloní i ja estan esperant que se’n faci una ampliació. “Quan s’inquieta per qualsevol motiu és una bona eina per ajudar-la a relaxar-se, i a més aquests jocs permeten mantenir la tradició popular i les nostres arrels”, diu la Marta.

“Cadireta enlaire, mocador a la mà, el rei i la reina van a passejar”. ¿Qui no ha cantat “Arri, arri tatanet” o no li han fet “Ralet, ralet, pica dine-ret”? Són cançons, jocs i moixaines amb textos breus que parlen de la descoberta del cos i de l’entorn immediat i vivencial del nen sobre una estructura musical senzilla, de només dues o tres notes, que fan que siguin assequibles i els nens d’entre 0 i 3 anys hi puguin participar activament. No necessiten un significat extraordinari ni explícit, però destil·len un torrent d’emocions i sentiments positius –amor, contenció, relaxació, autoritat, equilibri– i teixeixen relacions i vincles entre pares i fills.

Aprenentatge i plaer

“Els jocs de falda són una relació d’aprenentatge divertida i de plaer, però no per això poc exigent”, explica Jordi Torner, metge psicoanalista, cofundador del Centre d’Higiene i Salut Mental

“Quan la nena s’inquieta és una bona eina per ajudar-la a relaxar-se”, diu la Marta

“Fa falta recuperar una certa manera d’acostar-se als fills”, assegura el doctor Torner

COMPARTIR. Jugant amb ells, els pares aprenen a relacionar-se millor amb els seus fills.

de Badalona i creador dels Tallers de Jocs de Falda, que fa 17 anys que se celebren en diferents localitats catalanes en forma de sessions quinzenals, com les de Badalona, conduïdes per Neus López Cao i Adriana Mazza. “A l’adult li exigeix alegria, paciència i disponibilitat, mentre que de l’infant demana que escolti atentament, que repeteixi, que ajusti el ritme, que esperi el seu torn i el moment adequat, que faci el moviment que li pertoca... i que ho faci en un marc de diàleg i reciprocitat que fomenta el respecte i l’autoritat”.

Torner, que també és president de l’Associació pel Foment de la Salut a les Llars d’Infants, va crear aquests tallers després de treballar durant molts anys amb pares i mares i nens a les escoles bressol i observar que “fa falta recuperar una certa manera d’acostar-se als fills”. “He anat comprovant que sovint els faltava alguna cosa als vincles que els pares establien amb els nans, i una

manera de restablir-los pot ser a través dels jocs de falda”, diu Torner. El metge, que assegura que cada vegada augmenta més el nombre de trastorns emocionals en criatures de P-3, insisteix que la base orgànica de molts trastorns es crea en les primeres etapes de la vida, quan es conformen les connexions sinàptiques i, per tant, el desenvolupament neuronal de la persona.

Temps compartit

A causa de les dificultats de conciliació de la vida familiar i laboral, Torner creu que aquests jocs –que no impliquen més de 5 o 10 minuts– són una bona eina per compensar les hores que els infants i els pares estan obligatòriament allunyats per temes laborals. En aquest sentit, els jocs de falda esdevenen, segons el metge, “petits nuclis de poesia, música i joc que permeten organitzar en el nen una determinada manera de pensar, contenir ansietat, espantar les pors i transmetre amor i tranquil·litat, i que per tant és molt important que comparteixi amb els pares”.

Són múltiples els estudis científics que relacionen una bona vinculació mare/pare-fill amb una bona salut mental, però a més les cançons, els jocs de falda i les moixaines, que s’han anat transmetent de generació en generació i que formen part del patrimoni cultural català, són un gran enriquiment per al nadó i l’infant: introdueixen el goig per jugar amb els sons, el contacte corporal que impliquen estimula el coneixement del cos i els nens aprenen a manipular els objectes. —

Propostes per practicar a casa

—
‘Tat! Recull de moixaines, jocs i cançons per a infants’
À. Vidal i M. Badia. Arola Editors. 107 propostes del folklore català

—
Bibliopoemes.blogspot.com.es/2008/03/ballmanetes-canons-i-jocs-de-falda.html
Blog de poesia infantil i juvenil amb cançons, moixaines i jocs de falda

—
lesronda.org/professor/mtarrago/canconer/canconer.htm#falda
Algunes lletres de cançons de falda